

Lover og regler i fondsbransjen

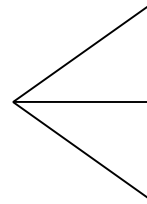
Vibeke Engelhardt
Verdipapirfondenes forening

Disposisjon

1. **Rettskildene**
2. **Aktørene**
3. **Dokumentasjon**
4. **Grensekryssende virksomhet**
5. **Enkelte andre viktige tema**

Rettskildene

1. Lovene (m/forskrifter)

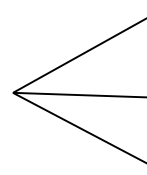

Verdipapirfondloven
AIF-loven
Verdipapirhandelloven

2. Finanstilsynets rundskriv

3. EU-retten

- Direktiv
- Forordninger
- ESMA guidelines

UCITS
AIFMD
MiFID

Lov om verdipapirfond

Lov om verdipapirfond (verdipapirfondloven) 2011 nr. 44

- ❑ Definisjon vpf.: «selvstendig formuesmasse oppstått ved kapitalinnskudd fra en ubestemt krets av personer mot utstedelse av andeler i fondet og som for det vesentlige består av finansielle instrumenter»
- ❑ Virksomhetsregulering
- ❑ Produktregulering

Verdipapirfondloven

Hva kan selskapene få konsesjon til?

- ❑ Fondsforvaltning
  - Porteføljeforvaltning
  - Markedsføring
  - Administrasjon
  - Egne og andres fond på alle tre punktene

- ❑ Aktiv forvaltning
  - Investeringsrådgivning
  - Oppbevaring og forvaltning av fondsandeler

Alternative investeringsfond (AIF-loven)

Lov om alternative investeringsfond 2014 nr. 28

- ❑ Definisjon AIF: alt som ikke er UCITS-fond og som: «innhenter kapital fra et antall investorer med sikte på å investere kapitalen i henhold til en definert investeringsstrategi til fordel for investorene»
- ❑ Loven implementerer AIFM-Direktivet
- ❑ Kun virksomhetsregulering

AIF-loven

Hva kan selskapene få konsesjon til?

- ❑ Forvaltning av alternative investeringsfond
  - Porteføljeforvaltning
  - Risikostyring
  - Administrasjon og markedsføring av egne fond
  - Tjenester tilknyttet fondets eiendeler – herunder rådgivning til AIF'et

- ❑ Aktiv forvaltning
  - Ordreformidling
  - Investeringsrådgivning
  - Oppbevaring og forvaltning av fondsandeler

Ulike type fond

Vpfl.

- **Verdipapirfond**
- **Nasjonale fond**
- **Spesialfond**
- **Andre fond**

Aifl.

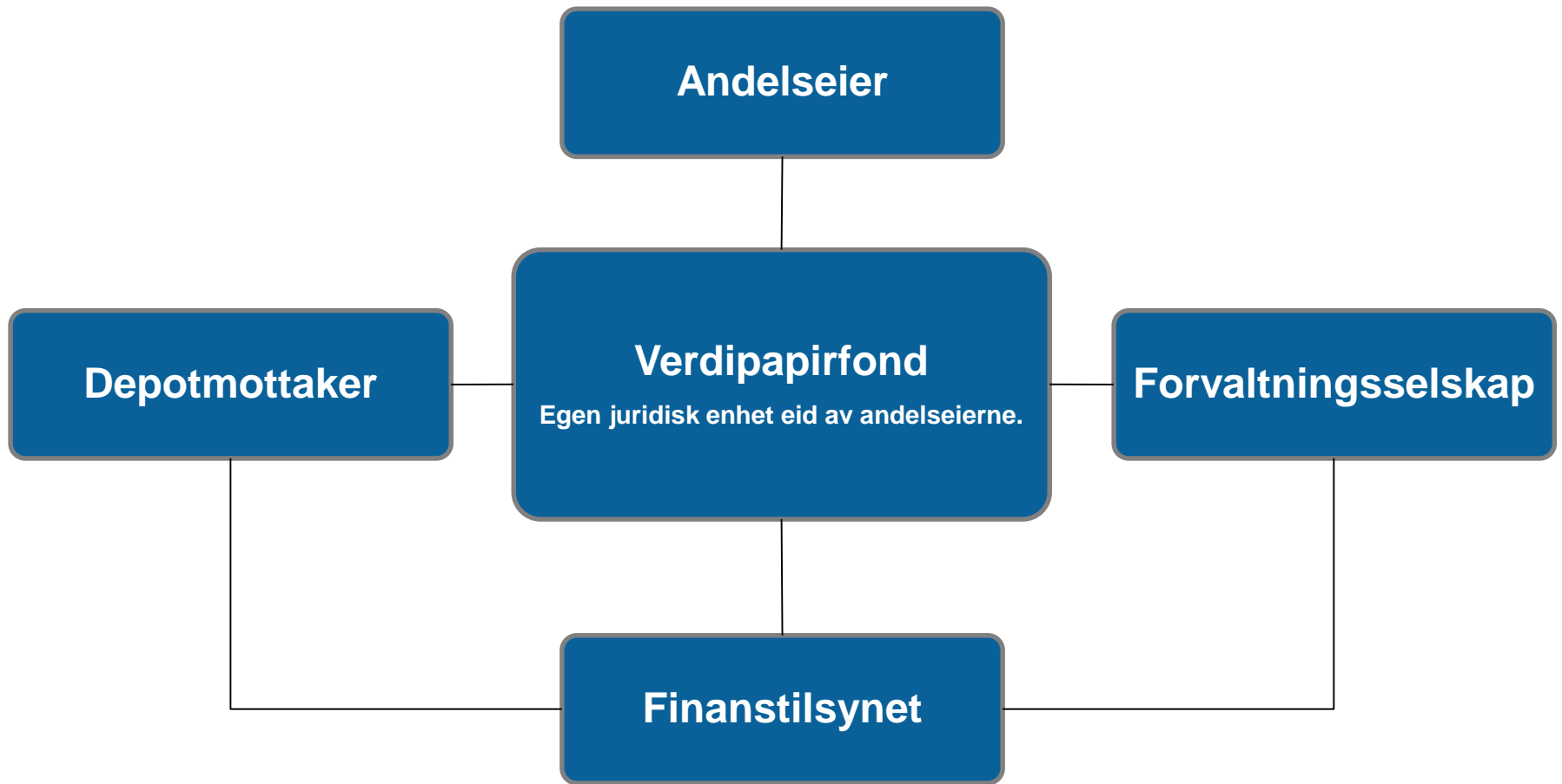

Verdipapirhandelloven

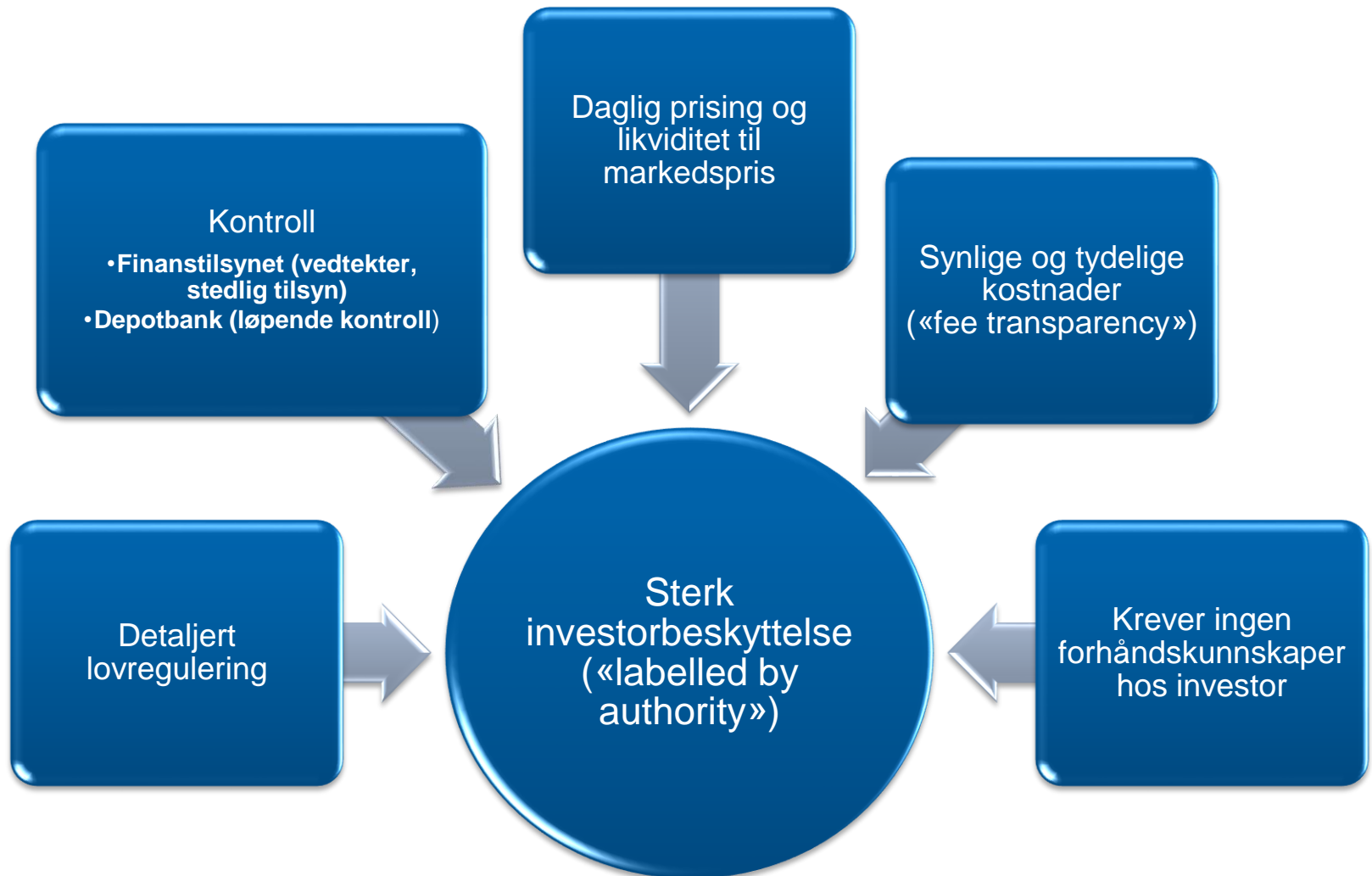
Forvaltningsselskap med tillatelse til å drive aktiv forvaltning er underlagt en rekke bestemmelser i verdipapirhandelloven

- Krav til organisering av virksomheten
- Krav til medlemskap i sikringsfondet
- Kapitalkrav
- Begrensning i engasjement med en enkelt motpart
- Begrensning i adgang til å drive annen næringsvirksomhet
- Taushetsplikt
- God forretningsskikk
- Beste resultat
- Håndtering av kundeordre
- Tilknyttede agenter

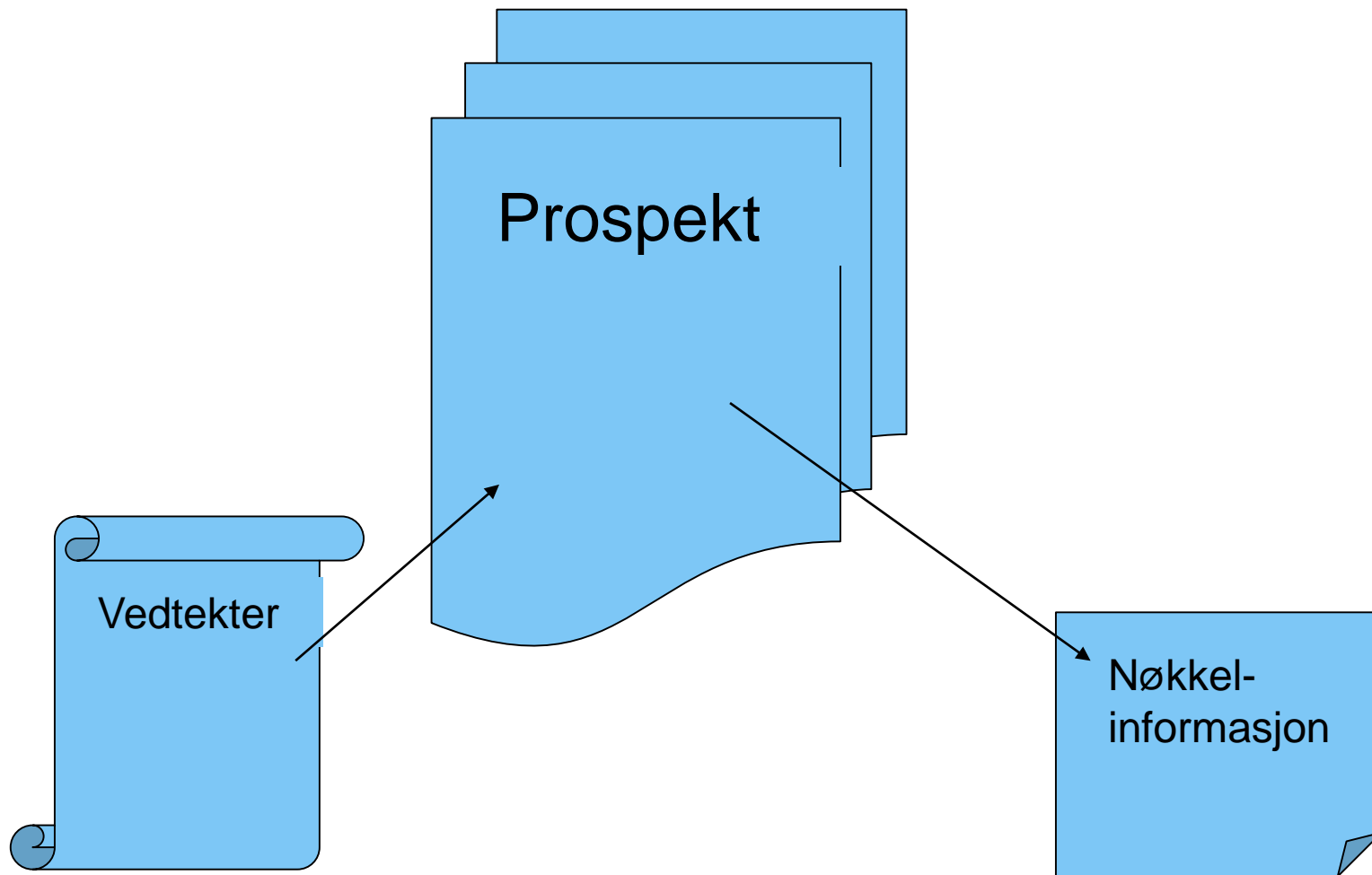
Verdipapirfondsforvaltning - aktører

Investorbeskyttelsen i verdipapirfond har et realitetsinnhold, og er ikke bare en floskel

Dokumentasjonskrav

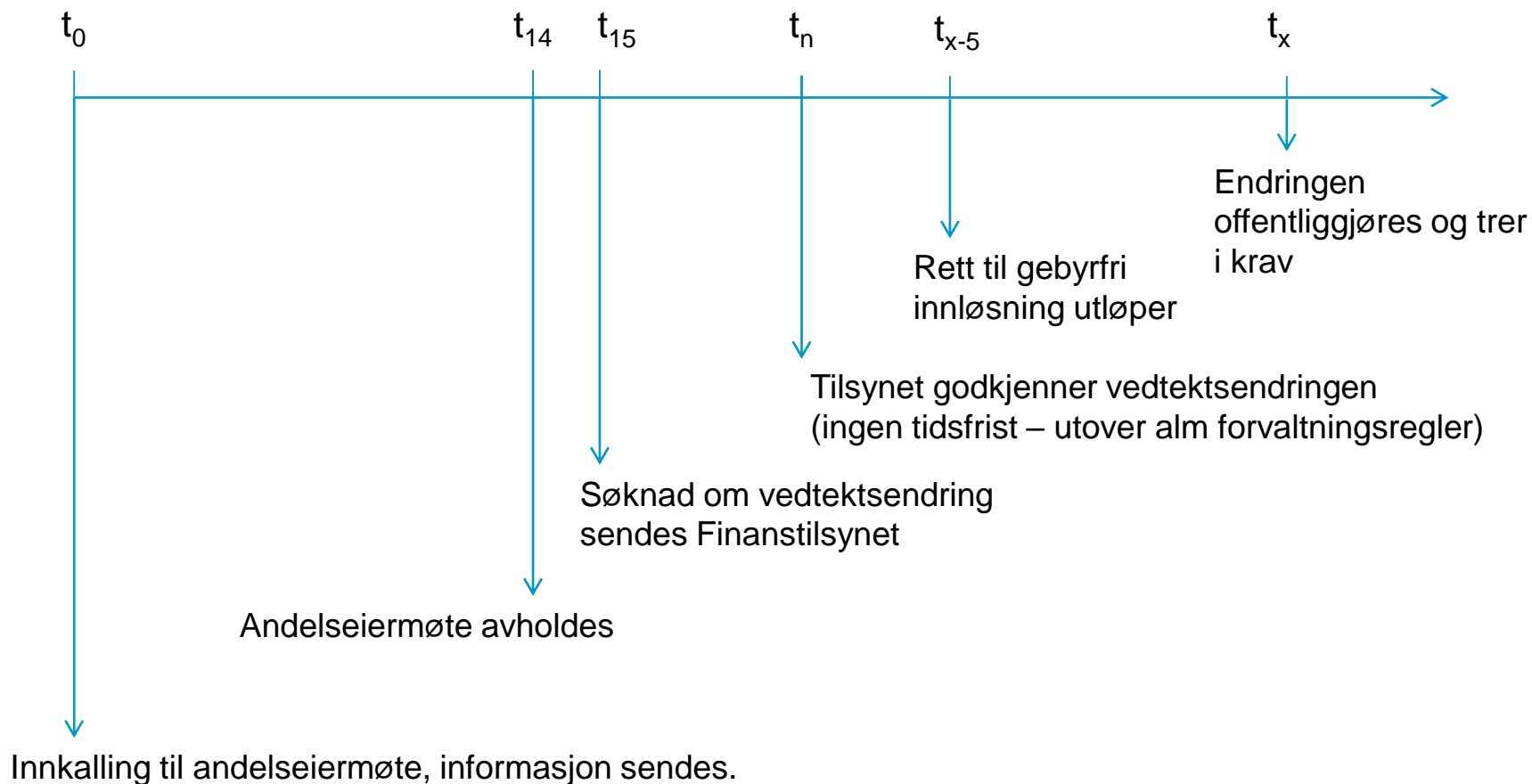
Vedtekter

- ❑ De mest sentrale opplysningene om fondet
- ❑ Fastsettes av forvaltningsselskapets styre, stadfestes av Finanstilsynet
- ❑ Endringer etter særskilte prosedyrer for vedtektsendringer

Vedtektsendringer

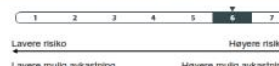
Strengt formkrav ved endring av vedtekter. Skal vedtas av styret (veto for andelseiervalgte medlemmer), skal deretter godkjennes av andelseiere og tilsynet

Prospekt for verdipapirfond

- ❑ Prospektet skal inneholde tilstrekkelig informasjon til at andelseier kan foreta en velbegrunnet bedømmelse av fondet og dets risiko, herunder:
  - *formell informasjon om forvaltningsselskapet og fondet*
  - *investeringsmandat*
  - *risikoprofil*
  - *kostnader*
  - *historisk avkastning*
- ❑ Oppdateres jevnlig
- ❑ Vedtas av styret
- ❑ Allment tilgjengelig (v/ forespørsel)

Nøkkelinformasjon

 Verdipapirfondenes forening <small>Norwegian Fund & Asset Management Association</small>	EKSEMPEL
<h2>Nøkkelinformasjon</h2>	
<p><i>Dette dokumentet gir nøkkelinformasjon om dette verdipapirfondet. Dokumentet er ikke markedsføringsmateriale. Informasjonen er lovpålagt for å hjelpe deg å forstå fondets kjøpsregulering og risikoen ved å investere i fondet. Du anbefales å lese nøkkelinformasjonen så du kan ta en vellydendert beslutning om du vil tegne andeler i fondet.</i></p>	
<p>ABC Globalfond ISIN: NO0000xxxx1111 Verdipapirfondet er forvaltet av ABC Fondsförvaltning AS (org.nr.:0001112223)</p>	
<p>Målsetting og investeringsstrategi</p>	
<p>Målsetting Verdipapirfondets målsetting er å gi andelseierne best mulig avkastning på lang sikt for den risikoen de påtar seg.</p>	<p>Verdipapirfondet kan benytte derivater for å minske valutarisikoen. Dette innebærer at fondet forsøker å minimere effekten av endringer i valutakursene.</p>
<p>Investeringsstrategi Verdipapirfondet investerer i aksjer over hele verden og søker en god spredning over regioner, land og sektorer. Verdipapirfondet investerer langsiktig i modne og etablerte selskaper som våre forvaltere anser som underpriset.</p>	<p>Referanseindeks Verdipapirfondets referanseindeks er MSCI World.</p> <p>Utbytte Utbytte som verdipapirfondet mottar reinvesteres automatisk og utgjør dermed en del av andelsverdien.</p>
<p>Verdipapirfondet er aktivt forvaltet. Det vil si at aksjene velges ut fra egne vurderinger, basert på grundige analyser av selskapene. Verdipapirfondet kommer alltid til å plassere minst 80 % av sine midler i børsnoterte aksjer og kan plassere opp til 10% i unoterte aksjer.</p>	<p>Investeringsperiode Dette verdipapirfondet passer for investorer med mer enn fem års investeringshorisont. Tegning og innløsning i verdipapirfondet kan normalt gjennomføres alle bankdager. Minste tegningsbeløp er 1500 kroner for engangstegning og 300 kroner for spareavtaler.</p>
<p>Risiko – og avkastningsprofil</p>	
 <p>Indikatorer viser sammenhengen mellom risiko og mulig avkastning ved investering i verdipapirfondet.</p>	<p>ABC Globalfonds svingninger siste fem år plasserer verdipapirfondet i kategori 6. Dette betyr at andelsverdien vil kunne svinge mye både opp og ned (høy risiko).</p>
<p>Verdipapirfondets plassering på skalaen er ikke fast, men vil normalt endre seg med tiden. Historiske kurssvingninger gir ikke nødvendigvis et pålitelig bilde av hvordan fondets risikoprofil vil bli i fremtiden.</p>	<p>Verdipapirfondets plassering på skalaen er ikke fast, men vil normalt endre seg med tiden. Historiske kurssvingninger gir ikke nødvendigvis et pålitelig bilde av hvordan fondets risikoprofil vil bli i fremtiden.</p>
<p>Verdipapirfondet er et aksjefond som plasserer midlene sine i mange ulike aksjer i ulike regioner og ulike bransjer. En slik spredning av fondets midler vil normalt gi mindre svingninger i fondets verdi enn ved plassering i kun én utvalgt region eller bransje.</p>	<p>Risikoindikatoren tar ikke høyde for devalueringer, politiske inngrep eller plutselige svingninger i aksjemarkedet.</p>
<p>Den enkelte andelseiers tap eller gevinst vil avhenge av tidspunktene for tegning (kjøp) eller innløsning (salg) av andeler.</p>	

Kostnader

Engangsgebyrer ved tegning og innløsning	
Gebyr ved kjøp (tegningsgebyr)	1,0%
Gebyr ved salg (innløsningsgebyr)	1,0%

Tegnings- og innløsningsgebyrene som fremgår av tabellen viser maksimale satser. Gebyrene dekker kostnader i forbindelse med tegning og innløsning. Nærmere informasjon om satser som vil gjelde for deg kan du få fra din rådgiver.

Løpende kostnader omfatter fast forvaltningshonorar samt evt. ekstraordinære kostnader som verdipapirfondet kan belastes med (med unntak av transaksjonsrelaterte kostnader). Løpende kostnader er basert på foregående kalenderårs utgifter og prosentatsatsen kan endre seg fra år til år. Årlige kostnader og variable kostnader betales til forvaltnings-selskapet for å dekke kostnader til forvaltning, administrasjon og markedsføring av verdipapirfondet.

Årlige kostnader (foregående år)	
Løpende kostnader	1,13%

Variable kostnader

Resultatavhengig forvaltningshonorar	10 % av all avkastning fondet oppnår over referanseindeks MSCI World.
--------------------------------------	---

Alle kostnader reduserer verdipapirfondets potensielle avkastning. Les mer om verdipapirfondets kostnader, og beregning av disse, i avsnitt x i prospektet som du kan hente på www.abcfond.no

Praktiske opplysninger

Depotmottaker	BANKbanken
Ytterligere Informasjon	Ytterligere informasjon om ABC Globalfond framgår av informasjonsbrosjyren, fondets vedtekter og halvårsrapporten. Disse kan lastes ned fra vår hjemmeside: www.abcfond.no/faksbankglobal . Trykte eksemplarer er også tilgjengelige vedtaksfritt. For å få tilsendt et eksemplar kan du ringe oss på tlf. xx xx xx xx.
Skatt	Din skatteplikt avhenger av det landet du er bosatt og/eller skattepliktig i. ABC Globalfond er i utgangspunktet fritatt for skatteplikt ved gevinsten og har ikke fradragsrett for tap ved realisasjon av aksjer. Fondet kan likevel være pliktig til å betale skatt på utbytte fra utenlandske selskaper. Fondet utbetaler ikke utbytte som er grunnlag for kildeskatt. For ytterligere informasjon, kontakt din lokale skatterådgiver.
Ansvar	ABC Fondsförvaltning AS kan bare holdes ansvarlig for opplysninger i nøkkelinformasjonen som er villedende, unøyaktig eller inkonsistent i forhold til opplysninger i prospektet
Tilsyn	ABC Globalfond er godkjent i Norge og reguleres av Finanstilsynet.
Beregning andelsverdi	Andelsverdien beregnes daglig og publiseres bl.a. på vår hjemmeside og i ledende aviser.

Denne nøkkelinformasjonen er oppdatert per 29. juli 2011.

Markedsføring av norsk UCITS i annen EØS-stat (uavhengig av om norsk eller utenlandsk forvaltningsselskap)

- ❑ Melding om markedsføring i en EØS stat sendes elektronisk til Finanstilsynet, vedlagt følgende:

- Vedtekter
- Prospekt
- Nøkkelinformasjon
- Siste årsrapport

Utarbeides på språk tillatt i vertslandet

- ❑ Finanstilsynet oversender melding til utenlandsk tilsynsmyndighet
- ❑ Finanstilsynet underretter forvaltningsselskapet om at meldingen er OK (senest etter 10 dager).
- ❑ Selskapet kan starte markedsføringen

Markedsføring av utenlandske UCITS i Norge

- ❑ Kan starte den dagen Finanstilsynet har fått melding og relevante dokumenter fra tilsynsmyndighet i landet fondet er registrert i
- ❑ Endringer i relevante dokumenter skal meldes til Finanstilsynet + opplyse om hvor dokumentene er elektronisk tilgjengelige
- ❑ Fond/forvaltningsselskap må legge til rette for å foreta utbetalinger til og innløsninger fra norske andelseiere
- ❑ Språk: På norsk med mindre departementet gjennom forskrift eller Finanstilsynet gjennom enkeltvedtak bestemmer noe annet

Disposisjon

1. **Rettskildene**
2. **Aktørene**
3. **Dokumentasjon**
4. **Grensekryssende virksomhet**
5. **Enkelte andre viktige tema**

Investeringsrådgivning

Med investeringsrådgivning menes personlig anbefaling til en kunde, på kundens eller verdipapirforetakets initiativ, om en eller flere transaksjoner i forbindelse med bestemte finansielle instrumenter

- ❑ Avgrenses mot:
  - Informasjon
  - Anbefaling som ikke er personlig
  - Generelle anbefalinger, for eksempel aktivaklasser, bransjer etc.
  - Rådgivning som ikke gjelder finansielle instrumenter
    - Skatt
    - Arv/skifte
    - Forsikringsbehov

Investeringsrådgivning forts.

□ CESR 10/293 (nå ESMA)

▪ Fem spørsmål:

1. Dreier det seg om en anbefaling?
2. Hvis ja: Gjelder anbefalingen en bestemt transaksjon i ett eller flere finansielle instrumenter?
3. Hvis ja: Er anbefalingen enten presentert som egnet, eller de facto begrunnet i en vurdering av hva som er egnet?
4. Hvis ja: Er anbefalingen gitt på annen måte enn via distribusjonskanal eller offentliggjøring?
5. Hvis ja: er anbefalingen gitt til investor eller til en representant for investor?

I så fall: investeringsrådgivning. Hvis nei på ett eller flere spørsmål: ikke investeringsrådgivning.

Investeringsrådgivning forts.

Egnethetstesting

- **Verdipapirhandellovens krav til egnethetstest vektlegger enkelte forhold mer enn andre:**
  - Investeringsmål
  - Kunnskap/erfaring
  - Finansiell stilling

Innsideinformasjon

- ❑ Den som besitter innsideinformasjon må ikke:
  - Tegne, kjøpe, selge eller bytte finansielle instrumenter
  - Medvirke til at tredjeperson foretar slike disposisjoner
  - Gi råd om handel med slike finansielle instrumenter
- ❑ Innsider har taushetsplikt overfor «uvedkommende»
- ❑ Selskapet skal ha rutiner for sikker behandling av innsideinformasjon
- ❑ Forbud mot markedsmanipulasjon i tilknytning til finansielle instrumenter

Egenhandel

Bestemmelsene om egenhandel gjelder for ansatte som «*normalt har innsyn i eller arbeider med forvaltningen av foretakets investeringsmandater*»

- ❑ Ansatte kan ikke utstede eller handle med derivater eller konvertible obligasjoner
- ❑ Ansatte kan ikke finansiere erverv av finansielle instrumenter ved lån som er opptatt med sikkerhet i egne finansielle instrumenter
- ❑ Ansatte kan ikke kjøpe finansielle instrumenter av arbeidsgiverforetaket, eller selge finansielle instrumenter til arbeidsgiverforetaket
- ❑ Ansatte kan ikke benytte arbeidsgiverforetakets «primærmegler»
- ❑ 12 måneders bindingstid
- ❑ Selskapet skal føre effektiv kontroll med ansattes egenhandel

Lov om tiltak mot hvitvasking

Formål: forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til utbytte av straffbare handlinger eller med tilknytning til terrorhandlinger

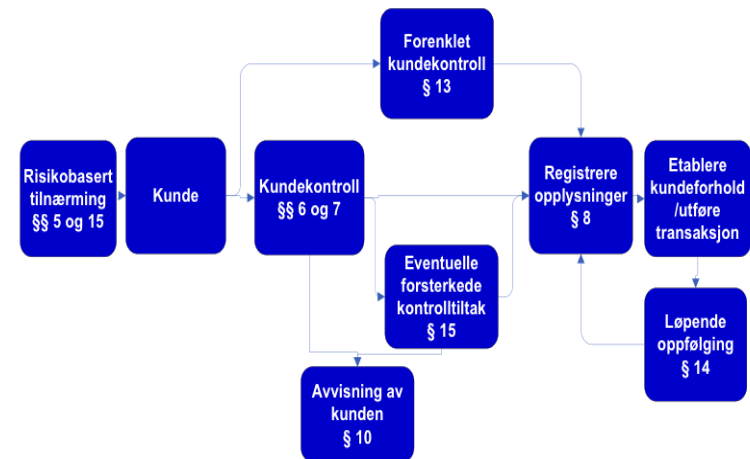
❑ Risikobasert kundekontroll

- Krav til gjennomføring av en risikovurdering, hvor risiko knyttet til produkt blir vurdert opp mot kunde, transaksjon og distribusjonskanal

❑ Løpende oppfølging

- Krav til innhenting av kundeinformasjon ved etablering
- Krav til risikobasert tilnærming i den løpende oppfølgingen

❑ Forsterket kundekontroll

Arten og omfang av kundekontrolltiltak skal tilpasses virksomhetens risikovurdering